

Minder regeldruk

Waarom merken ondernemers het niet?

Esmeralda Vergeer

8 juli 2015

Universiteit
Leiden

Verskillende betekenissen

Bemoeizucht uit Brussel

Teveel overheids-
bemoeienis

Onnodige kosten

Administratieve lasten

Papierwerk

Slechte dienstverlening

Te gedetailleerd

Ingewikkeld

Kastje-naar-de-muur

Red Tape

Bureaucratie

Verschillende invalshoeken

Onderscheid in de literatuur:

Juridisch – wetgevingskwaliteit

Bestuurlijk – organisatie openbaar bestuur

Financieel – kosten van regels

Economisch – effect op ontwikkeling bedrijven

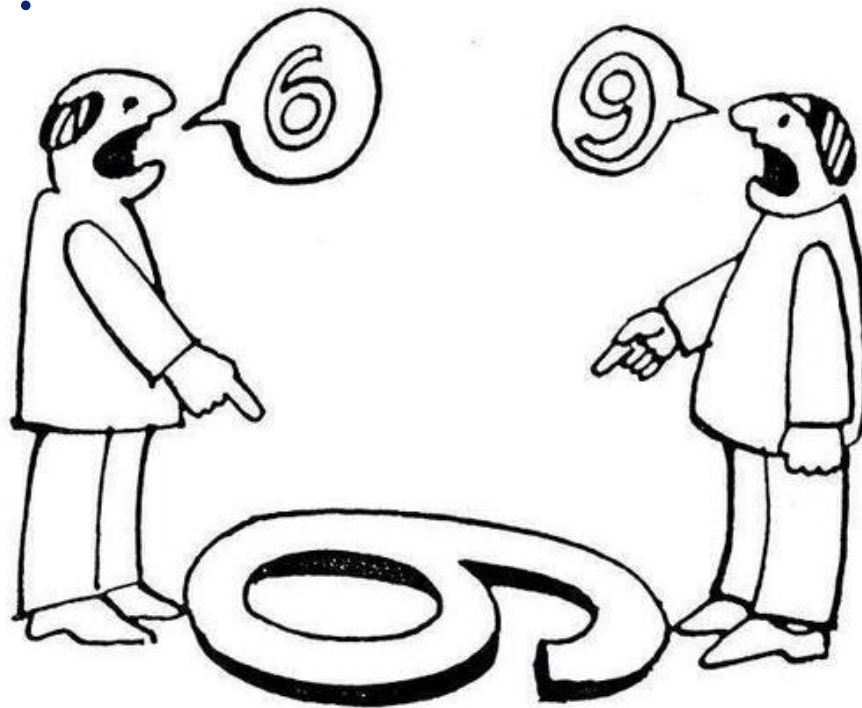
‘Tegenstelling’ :

Kwantitatief – Kwalitatief

Veel discussie, maar hoe denken gebruikers?

Van belang voor merkbaarheid

Bedoelen ondernemers en overheid hetzelfde?

Afbeelding: @AndrevanLuijk (twitter)

Doel van het onderzoek

Is de regeldruk die de overheid aanpakt ook de regeldruk die ondernemers ervaren?

Wanneer/waardoor hebben ondernemers last van regels?

Input voor beleidsmakers, politici en ondernemersorganisaties

→ Geen evaluatie van overheidsbeleid!

Overheidsbeleid

Schrappen van regels (Lubbers)

Minder marktverstoring (Kok: MDW)

Minder kosten (Balkenende: SKM)

AL: kosten om aan informatieverplichtingen uit wet- en regelgeving te voldoen

Inmiddels uitgebreid met: toezicht, dienstverlening, nalevingskosten en maatwerk aanpak

Bedrijven bevroagd

Enquête + interviews / Topsectorenbeleid

Agro & Food

boeren, vissers, akkerbouwers, dienstverleners voor agrariërs

Agro & Food (keten)

Groot- en detailhandel, markthandel, horeca

High Tech Systemen

Vervaardiging van metalen, kunststof en rubber, reparatie, ingenieurs, ontw. & prod. van software

Logistiek

Zee-, kust- en binnenvaart, koeriers, goederen- en personenvervoer over de weg of over spoor

Conclusies enquête & interviews

Hebben ondernemers nog last van regels?

JA!

Maar, niet iedereen!

Afhankelijk van branche en
bedrijfsomvang

Meer regels / meer hinder?

Meer verschillende regels = meer hinder
Bv. Agrariërs, horeca en vervoerders

Minder verschillende regels = minder hinder

Bv. Ontwikkelaars/producenten van software

Grootste boosdoeners: milieu, ruimtelijke ordening en personeelsregels

Wat maakt regels storend?

Verschillende ervaringen, maar toch eensgezind!

11 aspecten voorgelegd

Soms verschil in hoogte van scores

Geen significante verschillen in volgorde
(onderzoeksgroep, branche,
bedrijfs grootte, opleidingsniveau)

Wat heeft de meeste invloed?

Totaaloverzicht:

(van zeer belangrijk naar minder belangrijk)

NR.	Omschrijving	Score (1-5)
1	Dat instanties goed met elkaar samenwerken	4,48
2	Dat ik de regel zelf begrijp en kan uitvoeren, zonder (in- of extern) deskundig advies	4,44
3	Dat de ambtenaar of inspecteur begrip toont voor mijn situatie	4,37
4	Dat de regel een belangrijk probleem oplost of voorkomt	4,32
5	Dat de gestelde eisen aansluiten op mijn praktijksituatie	4,27
6	Dat mijn contact met de overheidsinstantie goed verloopt	4,12
7	Dat de regel mijn plannen vertraagt	4
8	Dat de regel mij tijd kost	3,97
9	Dat de kosten die ik moet maken in verhouding zijn tot het publieke belang	3,90
10	Dat de regel mij geld kost	3,87
11	Dat ik door de regel minder flexibel word	3,83

1 - Samenwerking instanties

Wat bedoelen ondernemers daarmee?

- Tussen instanties: dubbele uitvraag
- Tussen afdelingen: kastje-naar-de-muur
- Binnen een afdeling: dossier niet kunnen overnemen, agenda niet kunnen inzien

2 - Zelf kunnen begrijpen

Wat bedoelen ondernemers daarmee?

- Regels kunnen overzien
- Wijzigingen bijhouden
- Kunnen vertalen naar eigen situatie
- Zonder afhankelijk te zijn van externen

Grootste kostenpost voor ondernemers:
Inwinnen van extern advies

3 – Begrip tonen / meedenken

Wat bedoelen ondernemers daarmee?

- Helpen bij vertaalslag naar praktijk
 - Verstand van de branche / kunnen verplaatsen
 - Niet achter regel 'verschuilen'
- Niet: gelijk geven
- Wel: meedenken in oplossing

Een na grootste kostenpost voor ondernemers

4 – Nut / doelmatigheid

Wat bedoelen ondernemers daarmee?

- Regels belangrijk
- Maar moet wel probleem oplossen / zinnig zijn (icm uitvoering)
- Veiligheid / imago / bedrijfsschade

→ Vb: levensmiddelenindustrie

Twée categorieën te onderscheiden

- Ondernemers hebben 11 aspecten in samenhang beoordeeld → eigenlijk in twee groepen te onderscheiden
- Significant verschil in invloed volgens ondernemers

REGELDRIJK: WAT VINDEN ONDERNEMERS BELANGRIJK?

11 aspecten in 2 groepen

Kosten

Dat de regel mij tijd kost

Dat de regel mijn plannen vertraagt

Dat ik door de regel minder flexibel wordt

Dat de regel mij geld kost

Werkbaarheid

Dat de regel een belangrijk probleem oplost of voorkomt

Dat mijn contact met de overheidsinstantie goed verloopt

Dat instanties goed met elkaar samenwerken

Dat de ambtenaar of inspecteur begrip toont voor mijn situatie

Dat de gestelde eisen aansluiten op mijn praktijksituatie

Dat ik de regel zelf begrijp en kan uitvoeren, zonder (in- of extern) deskundig advies

Dat de kosten die ik moet maken in verhouding zijn tot het publieke belang

Interviews

Resultaten getoetst:

Regels horen erbij,
maar wanneer wordt
het erg?

I: Kosten

Brede interpretatie van begrip kosten

II: Werkbaarheid

Werkbaarheid heeft meer invloed op regeldruk dan kosten

Bv: begrijpelijkheid, contact met ambtenaren en onderlinge samenwerking tussen (en binnen) instanties.

Ondernemers: verkleinen van de kloof tussen overheid en bedrijfsleven sleutel voor aanpak regeldruk

III: Gepercipieerd nut

Naast kosten en werkbaarheid ook nut van belang:

- Doel van de regeling
- Effectiviteit
- Persoonlijke winst- ontwikkelkansen

→ Alles in perceptie van de ondernemer

Regel of regeldruk?

Niet alleen *inspanningen* relevant

Ondernemers maken een *afweging*:
Is het gevraagde proportioneel?

Per regeling bepalen waar het knelt:

- *Kosten*
- *Werkbaarheid*
- *Nut*

Conclusie

Ja, er is een verschil in regeldruk
ondernemers – overheid

Ervaring: samenspel van drie factoren
(kosten, werkbaarheid & nut); nadruk
wisselt per regeling, doelgroep of
periode

Aanpak: combinatie van regel,
dienstverlening en communicatie

Kern = proportionaliteit